

31989L0491

15.8.1989.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 238/43

KOMISIJAS DIREKTĪVA**(1989. gada 17. jūlijs),****ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvas 70/157/EEK, 70/220/EEK, 72/245/EEK, 72/306/EEK, 80/1268/EEK un 80/1269/EEK attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem****(89/491/EEK)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 80/1268/EEK (1980. gada 16. decembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu degvielas patēriņu⁽¹⁾, jo īpaši tās 3. pantu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 70/157/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu pieļaujamo trokšņu līmeni un izplūdes gāzu sistēmu⁽²⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 87/354/EEK⁽³⁾, jo īpaši tās 3. pantu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 70/220/EEK (1970. gada 20. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai novērstu gaisa piesārņošanu, ko rada emisija no mehāniskajiem transportlīdzekļiem⁽⁴⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 88/436/EEK⁽⁵⁾, jo īpaši tās 5. pantu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 72/245/EEK (1972. gada 20. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz to, kā novērst radiotraucējumus, ko rada mehāniskajiem transportlīdzekļiem paredzēti dzirksteļaiždedzes motori⁽⁶⁾, jo īpaši tās 4. pantu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 72/306/EEK (1972. gada 2. augusts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai samazinātu piesārņojuma emisiju no transportlīdzekļiem paredzētiem dīzeļmotoriem⁽⁷⁾, jo īpaši tās 4. pantu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 80/1269/EEK (1980. gada 16. decembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu motora efektīvo jaudu⁽⁸⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 88/195/EEK⁽⁹⁾, jo īpaši tās 3. pantu,

tā kā ar Padomes Direktīvu 88/76/EEK⁽¹⁰⁾ ar ko groza Direktīvu 70/220/EEK, ievieš prasības par svinu nesaturoša benzīna lietošanu; tā kā, lai pielāgotu esošos motorus šim benzīnam, daudzos gadījumos jāizdara tehniski pārveidojumi, kas ir būtiski saistībā ar atbilstību iepriekšminētajām direktīvām; tā kā, lai paātrinātu svinu nesaturoša benzīna plašāku lietošanu, izrādīties lietderīgi atvieglot administratīvos pasākumus, kas vajadzīgi saistībā ar attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājuma grozījumiem, kuri izriet no iepriekšminētā; tā kā izrādīties, ka precīzāk arī jāizstrādā Direktīvas 88/76/EEK specifikācijas, kas nepieļauj šādu benzīnu izmantot par degvielu transportlīdzekļiem, kuri aprīkoti ar emisijas kontroles ierīcēm, ko svinu saturošais benzīns slikti ietekmētu; tā kā izrādīties vienlīdz lietderīgi Direktīvā 72/306/EEK par dīzeļmotoru dūmu emisijām ieviest jaunu standartdegvielu minētajiem motoriem, kas precizēti šajā direktīvā; tā kā izrādīties ieteicams šajā gadījumā tehniskos noteikumus, kas ietverti Direktīvā 80/1269/EEK par motora efektīvo jaudu, pieskaņot atbilstošajiem Eiropas Ekonomikas komisijas noteikumiem;

⁽¹⁾ OV L 42, 23.2.1970., 16. lpp.

⁽²⁾ OV L 192, 11.7.1987., 43. lpp.

⁽³⁾ OV L 76, 6.4.1970., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 214, 6.8.1988., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 152, 6.7.1972., 15. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 190, 20.8.1972., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 375, 31.12.1980., 36. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 375, 31.12.1980., 46. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 92, 9.4.1988., 50. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 36, 9.2.1988., 1. lpp.

tā kā vēlams šajā direktīvā ietvertos grozījumus ieviest attiecīgajos valsts tiesību aktos, cik drīz vien iespējams, jo tie ir īpaši vajadzīgi pārejas periodā, kad tiks izmantoti gan transportlīdzekļi, kam paredzēts lietot svinu saturošu benzīnu, gan transportlīdzekļi, kuriem vajadzīgs svinu nesaturošs benzīns;

tā kā šīs direktīvas noteikumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Komiteja, kas atbild par to direktīvu pielāgošanu tehnikas attīstībai, kuras attiecas uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Ar šo turpmāk minētās direktīvas groza saskaņā ar šās direktīvas pielikumiem:

- Direktīvu 70/157/EEK groza saskaņā ar I pielikumu,
- Direktīvu 70/220/EEK groza saskaņā ar II pielikumu,
- Direktīvu 72/245/EEK groza saskaņā ar III pielikumu,

- Direktīvu 72/306/EEK groza saskaņā ar IV pielikumu,
- Direktīvu 80/1268/EEK groza saskaņā ar V pielikumu,
- Direktīvu 80/1269/EEK groza saskaņā ar VI pielikumu.

2. pants

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai ne vēlāk kā 1990. gada 1. janvārī izpildītu šās direktīvas prasības. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

3. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1989. gada 17. jūlijā

Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja vietnieks
Martin BANGEMANN

I PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 70/157/EEK I PIELIKUMA GROZĪJUMI

Pievieno šādu 6. punktu:

- “6. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA ATTIECINĀJUMS UZ CITU TIPU
- 6.1. **Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti darbināšanai ar svinu nesaturošu benzīnu**
- 6.1.1. Apstiprinājumu transportlīdzekļa tipam, kas pārveidots un/vai pielāgots tikai tādēļ, lai tas spētu darboties ar svinu nesaturošu degvielu, kas precizēta Direktīvā 85/210/EEK, attiecina uz citu tipu, kad ražotājs, pamatojoties uz tipa apstiprinājuma piešķirējas iestādes apstiprinājumu, apliecina, ka pārveidotā transportlīdzekļa radītais skaņas līmenis nepārsniedz 5.2.2.1. punktā precizētās robežvērtības.
- 6.2. **Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti jebkādiem citiem mērķiem**
- 6.2.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu var attiecināt uz transportlīdzekļu tipiem, kas atšķiras ar II pielikumā uzskaitītajiem parametriem, ja apstiprinājuma piešķirēja iestāde uzskata, ka izdarītie pārveidojumi nevar radīt nekādu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz transportlīdzekļa skaņas līmeni.”

II PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 70/220/EEK I PIELIKUMA GROZĪJUMI

1. Direktīvas 2.2. panta sākumā iekļauj šādu tekstu:
- “2.2. “Standartmasa” ir darba kārtībā esoša transportlīdzekļa masa, kam atņem vienotu vadītāja masu, kura ir 75 kg un kas palielināta par vienotu masu, kura ir 100 kg.”
2. Pielikuma 3.2.4. punktu aizstāj ar šādu:
- “3.2.4. attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar dzirksteļaiždedzes motoriem, paziņojums par to, vai piemērojams 5.1.2.1. punkts (sašaurināta sprausla) vai 5.1.2.2. punkts (marķējums), un pēdējā gadījumā marķējuma apraksts.”
3. Pievieno šādu 5.1.2.1. un 5.1.2.2. punktu:
- “5.1.2.1. Ievērojot 5.1.2.2. punktu, degvielas tvertnes ieklūdes sprausla ir tā projektēta, ka pa to nevar tvertni uzpildīt ar benzīna sūkņa iepildes stobru, kam ārējais diametrs ir 23,6 mm vai lielāks.
- 5.1.2.2. Šā pielikuma 5.1.2.1. punkts neattiecas uz transportlīdzekli, kas atbilst abiem šādiem nosacījumiem, tas ir:
- 5.1.2.2.1. transportlīdzeklis ir tā projektēts un būvēts, ka nevienu ierīci, kas projektēta, lai kontrolētu gāzveida piesārņotāju emisiju, nevarētu nelabvēlīgi ietekmēt svinu saturošs benzīns; un
- 5.1.2.2.2. tas ir skaidri, salasāmi un neizdzēšami marķēts ar svinu nesaturoša benzīna simbolu (4.26. punkts), kas precizēts ISO 2757-1985 ⁽¹⁾ un ko uzreiz var pamanīt persona, kas uzpilda degvielas tvertni. Pieļaujams papildu marķējums.”

⁽¹⁾ Atveidots Direktīvas 78/316/EEK II pielikuma 22. attēlā.

III PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 72/245/EEK I PIELIKUMA GROZĪJUMI

Pievieno šādu 8. punktu:

- “8. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA ATTIECINĀJUMS UZ CITU TIPU
- 8.1. **Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti darbināšanai ar svīnu nesaturošu benzīnu**
- 8.1.1. Apstiprinājumu transportlīdzekļa tipam, kas pārveidots un/vai pielāgots tikai tādēļ, lai tas spētu darboties ar svīnu nesaturošu degvielu, kas precizēta Direktīvā 85/210/EEK, attiecina uz citu tipu, kad ražotājs, pamatojoties uz tipa apstiprinājuma piešķirējas iestādes apstiprinājumu, apliecina, ka radiotraucējumu novērsums pārveidotiem transportlīdzekļiem paliek produkcijas atbilstības robežās, kas precizētas šā pielikuma 9. punktā.
- 8.2. **Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti jebkādiem citiem mērķiem**
- 8.2.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu var attiecināt uz transportlīdzekļu tipiem, kas atšķiras ar 2.2. punktā uzskaitītajiem parametriem, ja apstiprinājuma piešķirēja iestāde uzskata, ka izdarītajiem pielāgojumiem nevar būt nekādas būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz transportlīdzekļa radīto radiotraucējumu novērsumu.”
-

IV PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 72/306/EEK V PIELIKUMA GROZĪJUMI

Direktīvas V pielikumu aizstāj ar šādu pielikumu:

“APSTIPRINĀJUMA TESTIEM UN RAŽOJUMU ATBILSTĪBAS PĀRBAUDĒM NOTEIKTĀS STANDART-DEGVIELAS TEHNISKE PARAMETRI

CEC standartdegviela RF-03-A-84 ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁷⁾

	Robežvērtības un vienības	ASTM metode
Cetānskaitlis ⁽⁴⁾	minim. 49 maksim. 53	D 613
Blīvums 15 °C (kg/l)	minim. 0,835 maksim. 0,845	D 1298
Destilācija ⁽²⁾ 50 %	minim. 245° C	D 86
90 %	minim. 320° C maksim. 340° C	
FBP (galējā viršanas temperatūra)	maksim. 370° C	
Uzliesmošanas temperatūra	minim. 55 °C	D 93
CFPP (saķepšanas temperatūra uz auksta filtra)	minim. — maksim. — 5° C	EN 116 (CEN)
Viskozitāte 40 °C	minim. 2,5 mm ² /S maksim. 3,5 mm ² /S	D 445
Sēra saturs	minim. (tiks paziņots) maksim. 0,3 % masas	D 1266/D 2622 D 2785
Vara korozija	maksim. 1	D 130
Konradsona oglekļa atlikums (10 % GRD)	maksim. 0,2 % masas	D 189
Pelnu saturs	maksim. 0,01 % masas	D 482
Ūdens saturs	maksim. 0,05 % masas	D 95/D 1744
Neitralizācijas (stipra skābe) skaitlis	maksim. 0,2 mg KPH/g	
Oksidācijas stabilitāte ⁽⁶⁾ maksim. 2,5 mg/100 m	D 2274	Piedevas ⁽⁵⁾
Oglekļa un ūdeņraža attiecība	(tiks paziņots)	

⁽¹⁾ ISO metodēm līdzvērtīgas metodes tiks pieņemtas, kad būs publicētas ISO metodes attiecībā uz visiem uzskaitītajiem parametriem

⁽²⁾ Norādītie cipari parāda iztvaicētos daudzumus (atgūtais procentuālais daudzums + zaudētais procentuālais daudzums).

⁽³⁾ Norādītās vērtības specifikācijās ir “reālās vērtības”. Nosakot robežvērtības, piemēroti noteikumi ASTM D 32 44 “Naftas produkta kvalitātes apstrīdēšanas pamata noteikšana”, un nosakot maksimālo vērtību, ņemta vērā 2R minimālā starpība, kas pārsniedz nulli; nosakot maksimālo un minimālo vērtību, minimālā starpība ir 4R (R = reproducējamība).

Neatkarīgi no šā pasākuma, kas vajadzīgs ar statistiku saistītu iemeslu dēļ, degvielas ražotājam tomēr jācenšas panākt nulles vērtību, ja noteiktā maksimālā vērtība ir 2R un vidējā vērtība, ja ir noteikta maksimālā un minimālā robežvērtība. Ja jāizlemj, vai degviela atbilst specifikācijas prasībām, piemēro ASTM D 3244 noteikumus.

⁽⁴⁾ Cetānskaitlim noteiktais diapazons atbilst minimālā diapazona 4R prasībai. Tomēr, ja rodas strīds starp degvielas piegādātāju un degvielas lietotāju, lai atrisinātu šādu strīdu, var izmantot ASTM D 3244 noteikumus, ja vien, lai panāktu vajadzīgo precizitāti, priekšroka tiek dota nevis vienreizējai noteikšanai, bet pietiekami daudziem atkārtotiem mērījumiem.

⁽⁵⁾ Šīs degvielas pamatā jābūt tikai destilētām sastāvdaļām un sastāvdaļām, kas iegūtas oglekļaūdeņraža destilāta kreklingā; atļauta ir attīrīšana no sēra. Tās sastāvā nedrīkst būt nekādas metālu piedevas vai piedevas, kas palielina cetānskaitli.

⁽⁶⁾ Pat ja oksidācijas stabilitāte tiek kontrolēta, iespējams, ka glabāšanas laiks būs ierobežots. Ieteikumi par glabāšanas apstākļiem un ilgumu jāprasa piegādātājam.

(7) Ja jāaprēķina motora vai transportlīdzekļa siltumspēja, degvielas sadegšanas siltumu var aprēķināt, izmantojot šādu formulu:

$$\text{īpatnējā enerģija (sadedšanas siltums) (neto) MJ/kg} = (46,423 - 8,792d^2 + 3,170d)(1 - (x + y + s)) + 9,420s - 2,499x,$$

kur d = blīvums 15 °C,
 x = attiecība pret ūdens masu (%/100),
 y = attiecība pret pelnu masu (%/100),
 s = attiecība pret sēra masu (%/100).

V PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 80/1268/EEK I PIELIKUMA GROZĪJUMI

1. Pielikuma 3.1.1. punktu groza šādi: Svīturo tekstu "kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 78/665/EEK".

2. Pievieno šādu 7. punktu:

"7. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA ATTIECINĀJUMS UZ CITU TIPU

7.1. Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti darbināšanai ar svīnu nesaturošu benzīnu

7.1.1. Pamatojoties uz tipa apstiprinājuma piešķirējas iestādes apstiprinājumu, apstiprinājumu transportlīdzekļa tipam, kas pārveidots un/vai pielāgots tikai tādēļ, lai tas spētu darboties ar svīnu nesaturošu degvielu, kas precizēta Direktīvā 85/210/EEK, attiecina uz citu tipu ar šādiem alternatīviem nosacījumiem:

7.1.1.1. ražotājs apliecina, ka degvielas patēriņš visos testa apstākļos nepārsniedz vairāk kā 5 % no rādītāja, kas iegūts nepārveidotam sākotnējam transportlīdzeklim, kura tips ir apstiprināts. Šādā gadījumā, piešķirot apstiprinājuma attiecinājumu, apliecina, ka rādītāji ir tādi paši kā sākotnējam tipa apstiprinājumam; vai

7.1.1.2. ražotājs paziņo pārskatīto degvielas patēriņa rādītāju, kas iegūts jebkurā no trim testa apstākļiem un kas pārsniedz vairāk nekā 5 % no rādītāja, kurš noteikts nepārveidotam sākotnējam transportlīdzeklim, kā tips ir apstiprināts. Šādā gadījumā ar attiecinājumu precizē, ka jaunie paziņotie rādītāji attiecas uz pārveidoto transportlīdzekļa tipu.

7.2. Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti jebkādiem citiem mērķiem

7.2.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu var attiecināt uz transportlīdzekļu tipiem, kas atšķiras ar II pielikumā uzskaitītajiem parametriem, ja apstiprinājuma piešķirēja iestāde uzskata, ka izdarītajiem pielāgojumiem nevar būt nekādas būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz transportlīdzekļa degvielas patēriņu."

VI PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 88/1269/EEK I PIELIKUMA GROZĪJUMI

1. Pielikuma 8. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“8. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA ATTIECINĀJUMS UZ CITU TIPU

8.1. **Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti darbināšanai ar svinu nesaturošu benzīnu**

8.1.1. Pamatojoties uz tipa apstiprinājuma piešķirējas iestādes apstiprinājumu, apstiprinājumu transportlīdzekļa tipam, kas pārveidots un/vai pielāgots tikai tādēļ, lai tas spētu darboties ar svinu nesaturošu degvielu, kas precizēta Direktīvā 85/210/EEK, attiecina uz citu tipu ar šādiem alternatīviem nosacījumiem:

8.1.1.1. ražotājs apliecina, ka pārveidotā transportlīdzekļa motora efektīvā jauda paliek ražošanas atbilstības robežās, kas precizētas 9.2. punktā un kas noteiktas nepārveidotam sākotnējam transportlīdzeklī, kura tips ir apstiprināts. Šādā gadījumā, piešķirot apstiprinājuma attiecinājumu, apliecina, ka jauda ir tāda pati kā sākotnējam tipa apstiprinājumam; vai

8.1.1.2. ražotājs paziņo pārskatīto motora efektīvās jaudas rādītāju, kas ir mazāks nekā noteikts nepārveidotam sākotnējam transportlīdzeklī, kā tips ir apstiprināts. Šādā gadījumā ar attiecinājumu precizē, ka jaunie paziņotie rādītāji attiecas uz pārveidoto transportlīdzekļa tipu.

8.2. **Transportlīdzekļu tipi, kas pārveidoti jebkādiem citiem mērķiem**

Visus citus motora pārveidojumus attiecībā uz šā pielikuma 1. vai 2. papildinājumā uzskaitītajiem parametriem paziņo kompetentajai iestādei. Minētā iestāde var vai nu:

8.2.1. uzskatīt, ka izdarītajiem pārveidojumiem nevar būt nekādas būtiskas ietekmes uz motora efektīvo jaudu; vai

8.2.2. pieprasīt motora efektīvās jaudas papildu noteikšanu, izdarot tādus testus, kādus uzskata par vajadzīgu.”

2. Pielikuma 9. punktu aizstāj ar šādu:

“9. PIELAIDES LIETDERĪGĀS JAUDAS MĒRĪJUMOS

9.1. Motora lietderīgo jaudu, ko motora tipam norādījis ražotājs, pieņem, ja tā neatšķiras vairāk kā par $\pm 2\%$ attiecībā uz maksimālo jaudu un vairāk kā par $\pm 4\%$ attiecībā uz motora apgriezienu skaitu — ja līknes pārējos mērījumu punktos pielaide motora apgriezienu skaitam ir $\pm 1,5\%$ — no vērtībām, ko izmērijis tehniskais dienests motoram, kurš nodots testiem.

9.2. Testos, kuros pārbauda produkcijas atbilstību, jaudu mēra, motora apgriezienu skaitam esot S_1 un S_2 , kas attiecīgi atbilst tipa apstiprinājumam pieņemtajiem maksimālās jaudas un maksimālā griezes momenta mērījuma punktiem. Motora apgriezienu skaitam esot šādam un ja uz to attiecas $+5\%$ pielaide, lietderīgā jauda, kas izmērīta vismaz vienā no punktiem, kuri ir $S_1 \pm 5\%$ un $S_2 \pm 5\%$, neatšķiras vairāk kā par $\pm 5\%$ no apstiprinātā rādītāja.”
